

BOTANICAL BIOGRAPHY

The Hungarian botanist Dániel Pifkó (1976-2023): we remember

Myroslav V. SHEVERA^{1,2} | Vira V. PROTOPOPOVA^{2,1} | Olga OPTASYUK³ |
Lyudmila LYUBINSKA³ | ⁴Illia I. CHORNEY⁴ | Ruslana P. MELNYK⁵ |
Eva ANDRIK² | Roman KISH⁶ | Erszébet KOHUT²

Affiliation

¹M.H. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

²Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Berehove, Ukraine

³Ivan Ogiienko Kamyanets-Podilskyi National University, Kamyanets-Podilskyi, Ukraine

⁴Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine

⁵Kherson State University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

⁶Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine

Correspondence

Myroslav Shevera, e-mail: shevera.myroslav@ukr.net

Funding information

not support

Co-ordinating Editor

Oleksandr Khodosovtsev

Data

Received: 30 November 2023

Revised: 4 December 2023

Accepted: 21 December 2023

e-ISSN 2308–9628

doi: 10.32999/ksu1990-553X/2023-19-4-6

ABSTRACT

The article is dedicated to the memory of the Hungarian botanist Dániel Pifkó (1976, december 4, Esztergom, Hungary – 2023, oktober 25, Čemerno Mountain, Serbia), his life and scientific path is described and analyzed. He studied at the Eötvös Loránd University in Budapest. Dániel Pifkó worked in the Hungarian Natural History Museum Herbarium, in recent years – in the National Educational Library and Museum. His research interests included taxonomy, floristics, and the history of botany. He is best known as a monographer of the genus *Chamaecytisus* Link. His scientific contribution to the study of the taxonomy of this complex genus is significant: it includes both the study of historical collections, designation the type specimens, new floristic finds, as well as the description of new species (*Ch. pseudojankae* Pifkó et Barina and *Ch. korabensis* Pifkó et Barina), and taxonomic revisions and reviews of critical taxa. Another object of his research was the flora of Hungary and Albania. He is the author and co-author of original systematic and floristic papers, such as New Hungarian Herbal: The Vascular Plants of Hungary, Red List of the Vascular flora of Hungary, Checklist of Albanian Flora and Distribution Atlas of Vascular Plants in Albania, etc.

KEYWORDS

bibliography, systematics, floristics, history of botany, *Chamaecytisus*, Hungary, Albania

CITATION

Shevera, M.V., Protopopova, V.V., Optasyuk, O.M., Lyubinska, L.G., Chorney, I.I., Melnyk, R.P., Andrik, E.J., Kish, R.Ya., Kohut, E.I. (2023). The Hungarian botanist Dániel Pifkó (1976-2023): we remember. *Chornomorski Botanical Journal* 19(4): 397–404. (in Ukrainian). doi: 10.32999/ksu1990-553X/2023-19-4-6

25 жовтня 2023 року під час експедиції у Сербії у горах Чемерно зупинилося серце знаного та шанованого угорського ботаніка Данієля Піфко. Ця трагічна звістка шокувала усіх, хто його знав особисто, з ким він тривалий час співпрацював. Дослідник-ерудит безмежно закоханий у природу та історію, автор оригінальних, глибоких за змістом наукових праць з систематики, флористики, історії ботанічної науки, надзвичайно тонкий та спостережливий ботанік-польовик, невтомний колектор, який з численних експедицій привозив багатий та цікавий флористичний матеріал. Маршрути його подорожей охоплювали багато країн Європи, особливо він любив Балкани, де й закінчилося його земне життя. Йому було 46 років ...

Данієль Піфко народився 4 грудня 1976 року у старовинному містечку Естергом (Центрально-Задунайський край, Угорщина). Біологією, яка стала сенсом його життя він зацікавився ще у шкільні роки, коли навчався у гімназії Святого Стефана, брав участь у олімпіадах. У 1995 році вступив до педагогічного коледжу імені Кароля Естергазі у м. Егер, спеціалізувався з біоло-

гії та географії (на другому курсі вирішив змінити фах географія на історію), а по закінченні вишу у 2001 році отримав диплом викладача біології та історії. З 2001 по 2005 роки, студіюючи на природничому факультеті Університету імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт), отримав ще й університетську педагогічну біологічну освіту. З 2007 по 2010 роки навчався у Докторській школі з біології на факультеті природничих наук Університету м. Печ, темою наукового дослідження обрав систематику роду *Chamaecytisus* Link у флорі Угорщини (Bogdán 2023).

З 2000 року, по завершенню навчання в коледжі, строкову армійську службу проходив, як альтернативну, працюючи в Угорському природничому музеї. З 2002 року Музей заключив з ним трудовий договір. У цьому науковому закладі він працював препаратором (2003), музеєзнавцем та головним музеєзнавцем (2005). З 2020 року він продовжив творчу діяльність в Угорській педагогічній бібліотеці та музеї як головний музеєзнавець.

Від початку роботи в Угорському природничому музеї він працював в Гербарії судинних рослин, опрацьовуючи та впорядковуючи гербарні збори попередників. Разом з тим він розпочав власні наукові дослідження та активно поповнював колекції. З 2004 року, коли виникла необхідність переселення у новий корпус, впродовж кількох років він організовував і керував перенесенням історичних гербарних матеріалів. Впродовж багатьох років він досліджував історію збірок різних колекторів музею та завжди акцентував увагу на їх наукових та історичних цінностях. Він критично опрацював персональні гербарні колекції угорських ботаніків, що зберігаються у музеї, зокрема П. Кітайбея, Л. Шімонкої, Ш. Яворки, Е. Єнея та багатьох інших (Pifkó 2007, 2008b, Varina et al. 2011a, Varina & Pifkó 2012 тощо). Дослідив і опрацював біографію, науковий доробок та гербарні збори ботаніків-аматорів А. Маргіттая та Л. Вагнера, які були одними з перших місцевих дослідників флористичного різноманіття Закарпаття (Andrik et al. 2010, 2011, 2015; Pifkó & Lőkös 2010, Shevera et al. 2014 тощо).

РИСУНОК 1. Даниель Піфко (праворуч), окол. с. Пробабин, locus classicus *Chamaecytisus podolicus* (Blocki) Klášková (2011).

Перші флористичні дослідження Даниеля Піфко пов'язані з вивченням флори різних регіонів Угорщини – територій Гемер-Тернянського карсту, хребтів Буда, Вишеград і Земплин, басейну Жамбекі та інших. Результатом довготривалих досліджень стали численні флористичні знахідки (Vojtkó *et al.* 1998, Barina & Pifkó 2001, 2007, Somlyay & Pifkó 2002, Pifkó & Barina 2004, Pifkó *et al.* 2003 тощо). Згодом, вже як знавця флори країни, його запросили до авторського колективу Визначника «Új magyar füvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Hatarozókulcsok» (Király *et al.* 2009), він опрацював родини Linaceae, Primulaceae (incl. Myrsinaceae, Samolaceae), Plumbaginaceae, роди *Chamaecytisus* і *Corothamnus* C. Presl. (Pifkó 2009 b–f), склав оригінальні ключі для визначення таксонів, узагальнив відомості щодо поширення. Він також співавтор «Vörös Lista. A magyarországi edényes flóra veszélyeztetett fajai (Red list of the vascular flora of Hungary)» (Barina *et al.* 2007), для якого охарактеризував статус раритетності видів роду *Chamaecytisus* у флорі Угорщини.

Даниель Піфко долучився й до дослідження флори Албанії, рослинний світ якої зачарував його, про що він часто згадував у бесідах з колегами та ділився враженнями. Разом із угорськими та албанськими ботаніками з 2004 по 2016 роки він здійснив численні експедиції у різні регіони цієї країни. За цей час було зібрано багатий гербарій судинних рослин, суттєво доповнено флористичні відомості та виявлено нові види (Barina *et al.* 2006, 2010a, 2010c, 2011b, 2013, Barina & Pifko 2008a, 2011, Rakaj *et al.* 2013). Окрема праця – «The alien flora of Albania: history, current status and future trends» (Barina *et al.* 2014) – була присвячена адвентивній фракції флори Албанії, яка, за даними авторів, нараховує 196 видів чужорідних рослин і складає найнижчу частку у флорі серед європейських країн. Величезний масив хорологічних відомостей (приблизно 50 тисяч даних) згодом став основою «Distribution atlas of vascular plants in Albania» (Barina *et al.* 2017), для якого він у співавторстві опрацював роди *Veronica* L. та *Rosa* L. У наступному виданні «Checklist of vascular plants of Albania» (Barina *et al.* 2018) були узагальнені відомості (6419 базионімів) та критично оцінені (5480 прийнятими) таксони судинних рослин.

Рисунок 2. а – Д. Піфко (другий праворуч) під час відкриття меморіальної дошки А. Маргіттаю в Мукачево (2010); б – Д. Піфко (праворуч) з колегами у Києві (2012).

Рід *Chamaecytisus*, який Даніель Піфко обрав для дисертаційного дослідження, завжди викликав особливий інтерес. Він був добре обізнаний з класичною та сучасною європейською літературою щодо цього таксону, здійснив ревізію гербарних колекцій роду в Карпатському регіоні, зокрема, критично опрацював збори П. Китайбея (Pifkó 2007) та Ф. Шура (Pifkó 2009a). У гербарії Львівського національного університету імені Івана Франка (LW), де зберігається найбільша частина колекції Ф. Шура, науковцем було виявлено понад 100 екземплярів *Cytisus* L., серед яких було виділено 10 лектотипів таксонів, описаних колектором (Pifkó 2009a). Ним також критично опрацьовано гербарні колекції роду, зокрема й типові зразки, в Ужгородському національному університеті (UU), Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (CHER), Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (KW). Значну увагу він приділяв історичним колекціям, що дозволило здійснити їх критичний аналіз та скласти повний перелік назв різного рангу таксонів роду *Chamaecytisus* (Pifkó 2015). Він типіфікував види цього роду у Гербарії Угорського природничого музею (Pifkó 2004b, 2005a). Здійснив численні експедиції та виїзди у різні регіони Європи, але найбільше відвідував та обстежував територію Балканського півострова, де знаходиться центр різноманіття роду. Спільно із українськими ботаніками екскурсував по Закарпатській низовині, у гірські райони Карпат і Криму, на Поділлі та Причорномор'ї, з угорськими ботаніками – рівнинними районами Молдавії та Прикаспійських регіонів тощо. Особливу увагу вчений надавав дослідженню «locus classicus» описаних видів, що дозволило йому на підставі чітких морфологічних характеристик виявляти діагностичні ознаки та оперувати ними, а також вирізняти відміни між таксонами. Все це сприяло вільному визначенню ним видів роду, їх гібридів та перехідних форм у природі, з'ясуванню особливостей географічного поширення та еколого-ценотичної приуроченості таксонів.

Його науковий доробок у вивченні систематики роду *Chamaecytisus* надзвичайно вагомий: це і опрацьовані історичні колекції, і виявлені типові зразки, пропозиції до збереження назв таксонів, і нові флористичні знахідки у різних країнах, які суттєво розширили географію видів, а також описані нові для науки види (*Ch. pseudojankae* Pifkó et Varina та *Ch. korabensis* Pifkó et Varina), і таксономічні ревізії та огляди критичних груп тощо (Pifkó 2004a, b, 2005a, b, 2007, 2008a, 2009a, b, 2010, 2015, Pifkó & Barina 2011, Pifkó & Papp 2006, Pifkó & Shevera 2011, 2012, 2013 тощо).

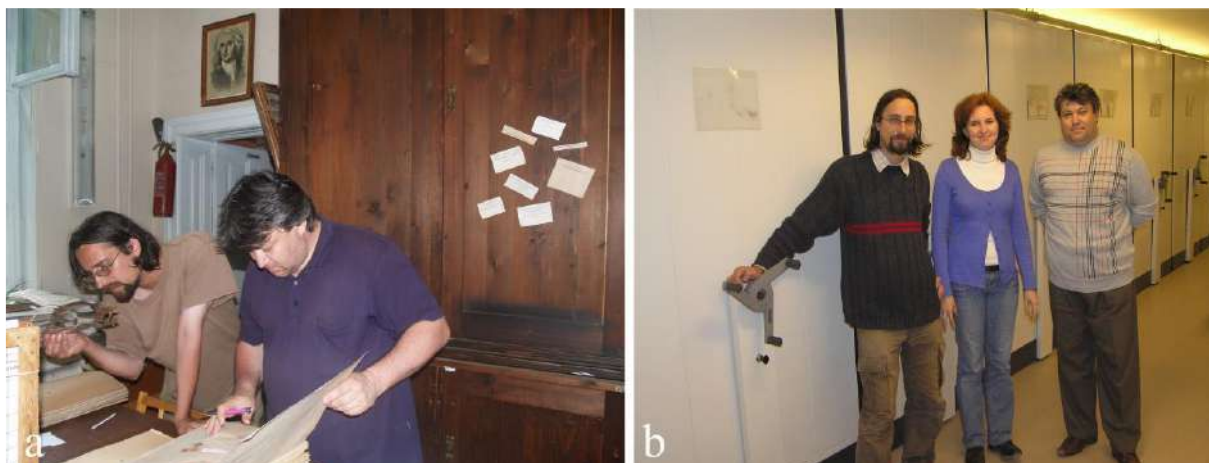

РИСУНОК 3. а – Д. Піфко (ліворуч) під час роботи у Гербарії Чернівецького національного університету (2011); б – Д. Піфко (ліворуч) з українськими ботаніками в Гербарії Угорського природничого музею (2012).

Даніель Піфко, як монограф роду *Chamaecytisus*, на запрошення французьких колег, написав передмову до четвертого тому монографії родини Leguminosae Франції (Monographie des Leguminosae de France, Tome 4: Tribu des Fabeae, des Cicereae et des Genisteae), де було опрацьовано, зокрема, рід *Cytisus* (Pifkó 2016).

Історія ботанічної науки, як окремих напрямків досліджень Даніеля Піфко, дуже близький до його наукових інтересів, теж плідно ним розвивався. Він вивчав становлення та розвиток ботанічної науки та гербарної справи в Угорщині та в Албанії, по крупинках збирав біографічні відомості про угорських науковців, аналізував роль та внесок дослідників рослинного покриву країни. Він розумів цінність архівних даних, епістолярій, фотографій, карт, всього, що пов'язане з особистістю дослідників, діяльність яких він вивчав і широко використовував ці дані як у наукових цілях, так і для популяризації ботанічних знань. Для нього це були не просто документи, гербарні зразки чи листи, а відомості, які розкривали долю вчених та значення їхнього доробку для науки. Він був одним із співорганізаторів та активних учасників міжнародних наукових конференцій, присвячених А. Маргіттаю у 2010 році та Л. Вагнеру у 2015 році, які відбувалися на Закарпатті у Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (Andrik *et al.* 2010, 2011, 2015, Pifkó & Lőkös 2010, Pifkó *et al.* 2015). На підставі опрацьованих ним архівних матеріалів, що зберігаються у фондах Угорського природничого музею він представив цікаві доповіді та підготував на час конференції виставки з унікальними копіями документів і матеріалів, пов'язаних з життям і діяльністю дослідників, що по новому розкрило творчість ботаніків-аматорів Закарпаття. Так, Даніель Піфко люб'язно передав українським колегам копії листів А. Маргіттая до угорських – А. Бороша, Ш. Яворки, А. Дегена, чеських – К. Доміна та інших вчених-ботаніків, які фактично є щоденником закарпатського дослідника та висвітлюють як повсякденні життєві, так і наукові сторони його життя. А в грудні 2022 року Доні повідомив та передав нам єдину існуючу на сьогодні фотографію Л. Вагнера, віднайдену ним у старовинній книзі, що зберігається в одному із румунських музеїв. Через відсутність цього фото, в 2015 році у м. Хуст до 200-річчя від дня народження марамороського дослідника було встановлено пам'ятник у вигляді описаної на його честь рослини *Phyteuma vagneri* A. Kerner.

Науковий доробок Даніеля Піфко нараховує понад 140 публікацій, кілька спільних праць готуються до видання.

Вагомий різнобічний внесок Даніеля Піфко у розвиток ботанічної науки Угорщини заслужено був відзначений меморіальною премією Угорської АН імені Dr. Zólyomi Bálintné Barna Piroška (2019).

Даніель Піфко тривалий час співпрацював із кафедрою біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II. Неодноразово виступав з доповідями на щорічних конференціях до Дня угорської науки, організовував та проводив для студентів різних курсів вишу пізнавальні лекції та екскурсії в Угорському природничому музеї та гербарії зокрема.

Наукові та творчі зв'язки Донія були дуже широкими та різноманітними, зокрема й з українськими ботаніками встановилися не тільки пов'язані з роботою, але й міцні, дружні, тривалі неформальні відносини. Ми вдячні йому за спільну роботу в гербаріях Будапешта, Києва, Чернівців, Ужгорода, під час експедицій в Угорщині та в Україні, за розкіш спілкування, за м'який завжди доброзичливий гумор, за постійний обмін науковими публікаціями із лаконічними, але завжди влучними дарчими написами, за спільні наукові праці, за щире багаторічне безкорисливу дружбу. На жаль, наступні статті, які підготовлені до друку він вже не побачить ...

Пам'ять про Даніеля Піфко – фахівця, непересічну, товариську, високоінтелігентну, дивовижно м'яку, толерантну, відкрити та світлу Людину, колегу та друга, назавжди залишиться у наших серцях та спогадах. Пам'яттю про Донія у рідному місті буде вулиця Зіноваті (Esztergom, Zanót u.), названа його стараннями на честь улюбленого об'єкту дослідження.

REFERENCES

- Andrik, E., Kish, R., Shevera, M. & Pifkó, D. (2011). Revert of Antal Margittai's scientific heritage. In: Andrik E. (szerk.): The scientific works of Antal Margittai. Uzhgorod, Karpaty: 7–36.
- Andrik, E., Shevera, M., Kish, R. & Pifkó, D. (2010). In commemoration of Antal Margittai (1880–1939) (Devoted to the 130th anniversary since his birthday). In: Andrik E. (Ed.): Bicentenary of vegetation cover studies of the Carpathians, Proceedings of International scientific Conference devoted to the 130th anniversary since Antal Margittai's birthday (2010, September, 16–18, Munkachevo-Beregovo, Ukraine). Uzhgorod, Karpaty: 7–18. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.19984.10248>
- Andrik, É., Karácsonyi, K., Shevera, M., Pifkó, D., Kohut, E. & Kish, R. (2015). Vágner Lajos (1815–1888) emlékére, születésének 200 évfordulója alkalmából. In: Amatőr természettudósok hozzájárulása a biológiai sokféleség tanulmányozásához: Vágner Lajos születésének 200. évfordulója tiszteletére rendezett nemzetközi tudományos konferencia kötete (2015. május 14–16, Beregszász, Ukrajna). Uzhgorod: 9–12.
- Barina, Z., Rakaj, M., Somogyi, G., Erős-Honti, Zs. & Pifkó, D. (2014). The alien flora of Albania: history, current status and future trends. *Weed Research* **54** (2): 196–215. <https://doi.org/10.1111/wre.12061>
- Barina, Z., Csiky, J., Farkas, S., Jakab, G., Király, G., Lájér, K., Mesterházy, A., Molnár, V. A., Nagy, J., Németh, Cs., Pál, R., Pifkó, D., Pinke, Gy., Schmotzer, A., Somlyay, L., Sramkó, G., Vidéki, R. & Vojtkó, A. (2007). Vörös Lista. A magyarországi edényes flóra veszélyeztetett fajai (Red list of the vascular flora of Hungary). Saját kiadás, Sopron, 73 p.
- Barina, Z. (ed.), Mullaj, A., Pifkó, D., Somogyi, G., Meco, M. & Rakaj, M. (2017). Distribution atlas of vascular plants in Albania. Budapest: Hungarian Natural History Museum, 445 p.
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2001). Csikófark a Cserehátban. *Kitaibelia* **6**(2): 405.
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2007). Botanikai kutatások a Visegrádi-hegységben (Botanical research in the Visegrád Mountains). *Kitaibelia* **12**(1): 9–25.
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2008a). Additions and amendments to the flora of Albania. *Willdenowia* **38**(2): 455–464.
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2008b). New or interesting floristical records from Albania. *Acta Botanica Hungarica* **50**(3–4): 231–236. <https://doi.org/10.1556/ABot.50.2008.3-4.1>
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2011). Contributions to the flora of Albania, 2. *Willdenowia* **41**(1): 139–149.
- Barina, Z., Bodor, P. & Pifkó, D. (2011a). The herbarium of Endre Jeney V. Geraniaceae – Violaceae. *Studia Botanica Hungarica* **42**: 103–123.
- Barina, Z., Pifkó, D. & Mesterházy, A. (2011b). Contributions to the flora of Albania, 3. *Willdenowia*, **41**(2): 329–339.
- Barina, Z. & Pifkó, D. (2012). The herbarium of Endre Jeney VI. Passifloraceae–Apiaceae. *Studia Botanica Hungarica* **43**: 85–101.
- Barina, Z., Pifkó, D. & Mesterházy, A. (2010). Contributions to the flora of Albania. *Willdenowia* **39**(2): 293–299. <https://doi.org/10.3372/wi.39.39208>
- Barina, Z., Pifkó, D., Pintér, B. & Bräuchler, Ch. (2010c). News from the early spring flora of Albania. *Acta Botanica Hungarica* **52** (3–4): 239–245.

- Barina, Z., Pifkó, D. & Schmidt, D. (2006). Gyűjtőúton az Ostrovica hegységben (Dél Albánia). In Lőkös L. (szerk.): Növénytani szakülések. *Botanikai Közlemények* **92**: 234–235.
- Barina, Z., Rakaj, M. & Pifkó, D. (2013). Contributions to the flora of Albania, 4. *Willdenowia* **43**(1): 165–184. <https://doi.org/10.3372/wi.43.43119>
- Barina, Z., Somogyi, G., Pifkó, D. & Rakaj, M. (2018). Checklist of vascular plants of Albania. *Phytotaxa* **378**(1): 1–339. <https://doi.org/10.11646/phytotaxa.428.2.12>
- Bogdán, M. (2023). Búcsúzunk Pifkó Dánieltől. https://www.opkm.hu/?lap=hir/egyhir&hir_id=737 [07/11/2023]
- Király, G. (Szerk.) (2009). Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok [New Hungarian Herbal: The Vascular Plants of Hungary: Identification Key]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 616 o.
- Pifkó, D. (2004a). Adatok a hazai *Chamaecytisus* fajok ismeretéhez I. (Data to the knowledge of the Hungarian *Chamaecytisus* species I.). *Flora Pannonica* **2**(2): 25–36.
- Pifkó, D. (2004b). Plant types of Sándor Jávorka in the Hungarian Natural History Museum in Budapest (BP) IV. *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **96**: 63–71.
- Pifkó, D. (2005a). Taxonomic revision and typification of *Cytisus* (Leguminosae) in the Herbarium Carpato-Pannonicum in Budapest (BP). *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **97**: 23–28.
- Pifkó, D. (2005b). Adatok a hazai *Chamaecytisus*-fajok ismeretéhez II. *Flora Pannonica* **3**: 163–174.
- Pifkó, D. (2007). Kitaibel's *Cytisus* taxa. *Studia Botanica Hungarica* **38**: 11–32.
- Pifkó, D. (2008a). *Chamaecytisus rochelii* (Wierzb.) Rothm. in Transcarpathia (*Chamaecytisus rochelii* (Wierzb.) Rothm. y Закарпатті). In: Phytodiversity of the Carpathians: modern state, conservation and restoration International scientific Conference dedicated to the 15th anniversary of the Laboratory for Environmental Protection of Uzhgorod National University (September 11–13, Uzhgorod, Ukraine): 127–129. Uzhgorod, Lira.
- Pifkó, D. (2008b). The herbarium of Endre Jeney (1934–2004) II. Leguminosae. *Studia Botanica Hungarica* **39**: 149–170.
- Pifkó, D. (2009a). Schur's *Cytisus* taxa. *Studia Botanica Hungarica* **40**: 143–163.
- Pifkó, D. (2009b). *Chamaecytisus* Link. In.: Király G. (szerk.): Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. [New Hungarian Herbal. The Vascular Plants of Hungary. Identification key.]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 239–241.
- Pifkó, D. (2009c). *Corothismus* C. Presl. In.: Király G. (szerk.): Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. [New Hungarian Herbal. The Vascular Plants of Hungary. Identification key.]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 239.
- Pifkó, D. (2009d). *Linaceae* In.: Király G. (szerk.): Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. [New Hungarian Herbal. The Vascular Plants of Hungary. Identification key.]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 266–267.
- Pifkó, D. (2009e). *Primulaceae* (incl. Myrsinaceae, Samolaceae) In.: Király G. (szerk.): Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. [New Hungarian Herbal. The Vascular Plants of Hungary. Identification key.]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 323–326.
- Pifkó, D. (2009f). *Plumbaginaceae* In.: Király G. (szerk.). Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. [New Hungarian Herbal. The Vascular Plants of Hungary. Identification key.]. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jószaafő: 326–327.
- Pifkó, D. (2010). A Heuffel-zanót (*Chamaecytisus heuffelii* [Leguminosae]) magyarországi előfordulásának megerősítése. (Confirmation of the occurrence of *Chamaecytisus heuffelii* in Hungary). *Dunántúli Dolgozatok (A) Természettudományi Sorozat* **12**: 51–60.
- Pifkó, D. (2015). Index of scientific names of *Chamaecytisus* (Leguminosae) taxa. *Studia Botanica Hungarica* **46** (2): 175–203. <http://dx.doi.org/10.17110/studbot.2015.46.2.175>
- Pifkó, D. (2016). Preface. In: Monographie des Leguminosae de France, Tome 4: Tribu des Fabeae, des Cicereae et des Genisteae [Monograph on the Leguminosae of France, Volume 4: Tribes Fabaceae, Cicereae and Genisteae]. *Bulletin de la Société Botanique du Centre-Ouest, Nouvelle Série, Numéro Spécial* **46**: 901 p.
- Pifkó, D., Andrik, É., Kohut, E., Karácsonyi, K., Kish, R. & Shevera, M. (2015). Vágner Lajos (1815–1888) hagyatéka a Magyar Természettudományi Múzeumban. *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **107**: 239–256.
- Pifkó, D. & Barina, Z. (2004). Adatok a Bükkalja flórájához (Floristic data of territory of the «Bükkalja» region). *Kitaibelia* **9**(1): 151–164.
- Pifkó, D. & Barina, Z. (2011). *Chamaecytisus leiocarpus* (A. Kern.) Rothm. In: Greuter, W., Raab-Straube, E. von (eds): Euro+Med Notulae, 5 [Notulae ad floram euro-mediterraneam pertinentes 27]. *Willdenowia* **41**: 130–131. <http://dx.doi.org/10.3372/wi.41.41117>
- Pifkó, D. & Lőkös, L. (2010). Margittai's scientific heritage in the Hungarian Natural History Museum. In: Andrik E. (szerk.): Bicentenary of vegetation cover studies of the Carpathians, Proceedings of International scientific Conference devoted to the 130th anniversary since Antal Margittai's birthday (2010, September, 16–18, Mukachevo-Beregovo, Ukraine): 150–156. Uzhgorod, Karpaty.
- Pifkó, D. & Papp, L. (2006). Adatok a hazai *Chamaecytisus*-fajok ismeretéhez III. *Chamaecytisus rochelii* (Wierz.) Rothm. Magyarországon. (Data to the knowledge of the Hungarian *Chamaecytisus* species III *Chamaecytisus rochelii* (Wierz.) Rothm. in Hungary). *Flora Pannonica* **4**: 121–130.

- Pifkó, D. & Shevera, M. (2011). Type specimens of taxa of *Cytisus* s. l. in the herbarium of Y. Fed'kovych Chernivtsi National University (CHER). *Naukovii visnik Chernivets'kogo universitetu, Biologichni sistemi* 2(4): 54–57.
- Pifkó, D. & Shevera, M. (2012). Does *Chamaecytisus aggregatus* (Schur) Czerep. (Fabaceae Lindl.) occur in Ukraine? *Naukovii visnik Chernivets'kogo universitetu, Biologichni sistemi* 3(4): 438–441.
- Pifkó, D. & Shevera, M. (2013). (2123–2124) Proposal to conserve *Cytisus podolicus* (*Chamaecytisus podolicus*) against *Cytisus bucovinensis*, and *Cytisus blockianus* (*Chamaecytisus blockianus*) against *Cytisus kernerii* and *C. marilauni* (Leguminosae). *Taxon* 62(1): 181–183. <https://doi.org/10.1002/tax.621022>
- Pifkó, D., Somlyay, L. & Lőkös L. (2003). Adatok a Zempléni-hegység flórájához *Kitaibelia* 8: 187.
- Rakaj M., Pifkó D., Shuka L. & Barina Z. (2013). Catalogue of newly reported and confirmed vascular plant taxa from Albania (1990–2012). *Wulfenia* 20: 17–42.
- Shevera M., Pifkó D. & Optasyuk O. (2014). List of taxa described by Antal Margittai and lectotypification of his taxa deposited in the Hungarian Natural History Museum (BP). *Studia Botanica Hungarica* 45: 113–122. <https://doi.org/10.17110/StudBot.2014.45.113>
- Somlyay, L. & Pifkó, D. (2002). A *Lathyrus pallescens* (Bieb.) C. Koch Magyarországon, és más adatok a Budai-hegység flórájának ismeretéhez (The *Lathyrus pallescens* (Bieb.) C. Koch in Hungary and other data to the flora of the Buda Mts). *Kitaibelia* 7 (2): 237–245.
- Vojtkó, A., Schmotzer, A., Pifkó, D. & Farkas, T. (1998). A *Carex hartmanii* Cajander újabb előfordulása és más kiegészítések a Tornense flórájának és vegetációjának ismeretéhez (The new occur of *Carex hartmannii* Cajander and other additions to the know). *Kitaibelia* 3(2): 235–241.

РЕЗЮМЕ

Шевера, М.В., Протопопова, В.В., Оптасюк, О.М., Любінська, Л.Г., Чорней, І.І., Мельник, Р.П., Андрик, Є.Й., Кіш, Р.Я., Когут, Е.І. (2023). Угорський ботанік Данієл Піфко (1976–2023): ми пам'ятаємо. *Чорноморський ботанічний журнал* 19(4): 397–404. doi: 10.32999/ksu1990-553X/2023-19-4-6

Стаття присвячена пам'яті угорського ботаніка Данієля Піфко (4 грудня 1976, м. Естергом, Угорщина – 25 жовтня 2023, хребет Чемерно, Сербія). Описано та проаналізовано його життєвий і творчий шлях. Ботанік за освітою, навчався в Університеті імені Етвеша Лорана в Будапешті. Працював у Гербарії Угорського природознавчого музею, в останні роки – в Угорській педагогічній бібліотеці та музеї. Його наукові інтереси охоплювали систематику, флористику та історію ботаніки. Найбільш відомий як монограф роду *Chamaecytisus* Link. Його науковий доробок у вивченні систематики цього складного роду вагомий: це і опрацьовані історичні колекції, і виявлені типові зразки, і нові флористичні знахідки, описані нові для науки види (*Ch. pseudojankae* Pifkó et Varina та *Ch. korabensis* Pifkó et Varina), а також таксономічні ревізії та огляди критичних таксонів. Іншим об'єктом його досліджень були флора Угорщини та Албанії. Він є автором і співавтором оригінальних систематичних, флористичних публікацій, зокрема «Новий угорський визначник: судинні рослини Угорщини», «Червоний список судинної флори Угорщини», «Список флори Албанії» та «Атлас поширення судинних рослин Албанії» тощо.

Ключові слова: систематика, флористика, історія ботанічної науки, *Chamaecytisus*, Угорщина, Албанія.